

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524**

**Αθήνα, 24-3-2021
Αριθμ. Πρωτ.: 158/42248**

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Αιτήματα της Ομοσπονδίας Αγροτικών Συλλόγων Τρικάλων “Η ΑΝΟΙΞΗ”»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 3794/2-2-2021**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Κ. Βελόπουλος**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αξιοποίηση του ΠΑΑ 2014-2020 για την αντιμετώπιση της πανδημίας στον γεωργοκτηνοτροφικό τομέα

Αναφορικά με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 και αφορούν στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID 19 στον γεωργοκτηνοτροφικό τομέα, σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, επιπτώσεις που συνιστούν λόγο ανωτέρας βίας, ο σχεδιασμός περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων τόσο σε κανονιστικό - ενωσιακό επίπεδο όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Διευκρινίζεται ότι ο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών, τις δράσεις του LEADER, καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις, όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται, για παράδειγμα, με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis κ.λπ.

Υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο του ΠΑΑ και για τη χρηματοδοτική ενίσχυση των παραγωγών και των μεταποιητικών επιχειρήσεων που υλοποιούν επενδύσεις, έχει προβλεφθεί η ενεργοποίηση, μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης. Η Συμφωνία για τη σύσταση του Ταμείου Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης υπεγράφη από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης

και Τροφίμων και εκπροσώπους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων τον Σεπτέμβριο του 2019 και συνιστά το πρώτο στην Ελλάδα και ένα από τα πρώτα και μεγαλύτερα στην Ευρώπη χρηματοδοτικά εργαλεία αυτού του είδους στον αγροτικό τομέα, το οποίο συστήθηκε προκειμένου να καλύψει στοχευμένα μέρος του χρηματοδοτικού κενού στην πρωτογενή παραγωγή. Συγκεκριμένα, μέσω αυτού του χρηματοδοτικού εργαλείου και της εγγύησης που παρέχεται, δίνεται η δυνατότητα σε αγρότες, αγροτικούς συνεταιρισμούς, ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, καθώς και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις σε συγκεκριμένους κλάδους της μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούν επιλέξιμες επενδύσεις, να χρηματοδοτηθούν με προνομιακούς όρους και μειωμένες εξασφαλίσεις. Το Ταμείο Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης συγχρηματοδοτείται από την Ελληνική Δημοκρατία και την Ευρωπαϊκή Ένωση, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕFSI).

Για το Ταμείο Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει δεσμεύσει ποσό ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ από το τρέχον Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης, ενώ η διεύρυνση του Ταμείου Εγγυήσεων, με τη συμμετοχή επτά Τραπεζών (Πειραιώς, Εθνική, Eurobank, Συνεταιριστική Θεσσαλίας, Συνεταιριστική Καρδίτσας, Procredit και Παγκρήτια), το καθιστά έναν ιδιαίτερα ισχυρό, ελκυστικό και ανταγωνιστικό επενδυτικό μηχανισμό, καθώς αποκτά δυνατότητες ανάπτυξης χαρτοφυλακίου δανείων της τάξης του συνολικού ποσού των 480 εκατ. ευρώ με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους για τους Έλληνες παραγωγούς και τις μεταποιητικές επιχειρήσεις αγροτικών προϊόντων, ξεπερνώντας τις αρχικές προσδοκίες σχεδιασμού του.

Οι χρηματοδοτήσεις θα χορηγούνται με τη μορφή μακροπρόθεσμου δανείου για την κάλυψη των παγίων δαπανών και των επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων, που έχουν ενταχθεί σε δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020 (Σχέδια Βελτίωσης και Μεταποίησης) ή υλοποιούν συναφείς επενδύσεις, καθώς και με τη μορφή κεφαλαίου κίνησης για δαπάνες που είναι άμεσα συνδεδεμένες με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου. Το ποσό της χρηματοδότησης ανά δικαιούχο κυμαίνεται από 10.000 ευρώ έως και 5.000.000 ευρώ.

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι έχει τεθεί σε λειτουργία από 01/12/2020 και η ηλεκτρονική πλατφόρμα του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) για την υποβολή από τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς-επενδυτές αιτήσεων δανειοδότησης προς τις Τράπεζες που συμμετέχουν στο Ταμείο Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, σε συνέχεια των επιχειρησιακών συμβάσεων που σύναψαν με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών εργαλείων του ΠΑΑ.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ, προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Πλέον των ανωτέρω, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, σημειώνεται ότι έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μία σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του. Οι εν λόγω τροποποιήσεις, οι οποίες ενσωματώνονται από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ, προβλέπουν κατά περίπτωση:

- Νομοθέτηση του ακατάσχετου και αφορολόγητου των ενισχύσεων που χορηγούνται για την αντιμετώπιση της πανδημίας.

- Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (π.χ. υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών κ.λπ.).
- Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
- Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
- Αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών σε δικαιούχους για ενίσχυση της ρευστότητάς τους.
- Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
- Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.
- Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί.
- Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση τη πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και την δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Το προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων:

Περαιτέρω, σημειώνεται ότι λόγω των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού, σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίστηκε προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας, το οποίο θα επιτρέπει στα κράτη μέλη να στηρίζουν τις επιχειρήσεις που αντιμετωπίζουν δυσκολίες λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ και εξασφαλίζοντας ισότιμους όρους ανταγωνισμού.

Ειδικότερα, η συνολική ενίσχυση, σύμφωνα με την 5^η τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου, δεν υπερβαίνει τις 270.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ή τις 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, φορολογικών πλεονεκτημάτων και πλεονεκτημάτων πληρωμών ή με άλλες μορφές, όπως επιστρεπτές προκαταβολές, εγγυήσεις, δάνεια και ίδια κεφάλαια, με την προϋπόθεση ότι η συνολική ονομαστική αξία των εν λόγω μέτρων δεν υπερβαίνει το συνολικό ανώτατο όριο των 270.000 ευρώ ή των 225.000 ευρώ ανά επιχείρηση. Όλα τα αριθμητικά στοιχεία που χρησιμοποιούνται, είναι ακαθάριστα, δηλαδή προ της αφαίρεσης φόρων ή άλλης επιβάρυνσης.

Τέτοιου είδους περιπτώσεις εξετάζονται από τις αρμόδιες, κάθε φορά, υπηρεσίες στη βάση των στοιχείων που κατατέθηκαν από τους ενδιαφερόμενους φορείς, τα οποία δείχνουν το μέτρο στο οποίο επηρεάστηκαν οι διάφοροι παραγωγικοί κλάδοι, αλλά και των περιορισμών που θέτει το ανωτέρω πλαίσιο, προκειμένου να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα.

Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της κυβερνητικής πολιτικής για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της νόσου COVID-19 στον πρωτογενή τομέα, σχεδιάζει τη λήψη μέτρων στήριξης της πρωτογενούς

παραγωγής της χώρας, σύμφωνα με το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας που θέσπισε η προαναφερθείσα αριθμ. C(2020)1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Συγκεκριμένα, με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής, έχουν εκδοθεί 5 Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις:

- η αριθμ.626/123515/14-5-2020 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της παραγωγής Ανθέων και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο)» (Β' 1932), προϋπολογισμού 10.130.000€

- η αριθμ.113/221330/7-8-2020 ΚΥΑ με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της παραγωγής Σπαραγγιών και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο)» (Β' 3343), προϋπολογισμού 4.731.210€

- η αριθμ.114/221330/7-8-2020 ΚΥΑ με θέμα «Χορήγηση κρατικών οικονομικών ενισχύσεων στους παραγωγούς πωλητές λαϊκών αγορών της χώρας και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο)» (Β' 3343), προϋπολογισμού 14.800.000€

- η αριθμ.119/245028/7-9-2020 ΚΥΑ με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της Αιγοπροβατοτροφίας σε παραγωγούς των που διατηρούν εκμεταλλεύσεις με θηλυκά ενήλικα (τουλάχιστον ενός έτους) αιγοπρόβατα, οι οποίοι διαθέτουν εκμεταλλεύσεις με τουλάχιστον 20 ενήλικα αιγοπρόβατα και οι οποίοι έχουν παραδώσει γάλα εντός του 2019 και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» (Β' 3836), προϋπολογισμού 30.155.000€

- η αριθμ.1338/312351/6-11-2020 ΚΥΑ με θέμα «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στους τομείς: α) της επιτραπέζιας Ελιάς ποικιλίας Καλαμών, β) του πρώιμου Καρπουζιού χαμηλής κάλυψης, γ) της ανοιξιότικης Πατάτας, δ) των θερμοκηπιακών καλλιεργειών Κρήτης σε Τομάτες, Αγγούρια και Μελιτζάνες, και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» (Β' 4937), προϋπολογισμού 37.970.046€.

Πλέον των ανωτέρω, εκδόθηκαν δύο Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις για τη χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στο πλαίσιο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής (L352/24-12-2013) ως εξής:

- η υπ'αριθμ.741/144713/3-6-2020 (Β' 2192) Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και ειδικότερα στον τομέα της παραγωγής Βαμβακιού και χειμερινών σιτηρών στην Περιφερειακή Ενότητα Έβρου και λεπτομέρειες εφαρμογής, στα πλαίσια εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 (L352/24-12-2013) της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 316/2019 (L51/1/22-02-2019)», προϋπολογισμού 5.800.000€

- η υπ'αριθμ.81/102994/14-4-2020 (Β' 1428) Κοινή Υπουργική Απόφαση με θέμα «Χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) στον τομέα της παραγωγής γεωργικών προϊόντων και ειδικότερα στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής Ζαχαρότευτλων και λεπτομέρειες εφαρμογής, στα πλαίσια εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 (L352/24-12-2013) της Επιτροπής, όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 316/2019 (L51/1/22-02-2019)», προϋπολογισμού 1.013.155€

Ως εκ των ανωτέρω προκύπτει, για τη στήριξη των επιχειρήσεων που επλήγησαν από τις δυσμενείς επιπτώσεις του covid-19, η Κυβέρνηση λαμβάνει μέτρα κατά περίπτωση,

εξετάζοντας, κάθε φορά, τα στοιχεία που δείχνουν το μέτρο στο οποίο επηρεάστηκαν οι διάφοροι παραγωγικοί κλάδοι της ελληνικής κοινωνίας στη διάρκεια της πανδημίας.

Στο σημείο αυτό, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση ενέκρινε την τροποποίηση του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID-19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε:

- α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και
- β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Στην κατεύθυνση αυτή δύναται να αξιοποιηθεί το νεοσυσταθέν Ταμείο Εγγυοδοσίας που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ για την αντιμετώπιση των οικονομικών συνεπειών της πανδημίας του COVID 19, με διαχειριστή την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα.

Διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής:

Καθ' όλη τη διάρκεια της πανδημίας, παρατηρείται συνεχόμενη πίεση στις τιμές παραγωγού τόσο των ζωικών (γάλα-κρέας) όσο και των αγροτικών (κηπευτικά, εσπεριδοειδή κ.ά.) προϊόντων, που οφείλεται στον περιορισμό της διάθεσης αυτών και των προϊόντων τους στην αγορά λόγω μειωμένης ζήτησης (κλειστή εστίαση, εισαγωγές σε πολύ χαμηλές τιμές, μειωμένες εξαγωγές, αποδυναμωμένος τουρισμός, απαγόρευση μαζικών συναθροίσεων π.χ. εμποροπανηγυρεις, γάμοι κ.ά.).

Πληροφοριακά, αναφέρεται ότι η ΕΕ προχώρησε σε άνοιγμα του μέτρου της ιδιωτικής αποθεματοποίησης για τα τυριά, το βόειο και το αιγοπρόβειο κρέας, όχι όμως για τις άλλες κατηγορίες κρέατος. Στην πράξη, το παραπάνω μέτρο δεν βρήκε ανταπόκριση. Γενικά, για τη δομή και την οργάνωση της αλυσίδας ιδιαίτερα του κρέατος στην Ελλάδα, η αποθεματοποίηση ως μέτρο δεν βοηθάει ιδιαίτερα τους παραγωγούς.

Σε κάθε περίπτωση, για τα θέματα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και για τα θέματα των τιμών των προϊόντων και της διάθεσης αυτών, απαιτείται η ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης όλων των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσω της δραστηριοποίησής τους σε συλλογικές δομές για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων τους και της προώθησης αυτών.

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσα από τις συλλογικές δομές (Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών, Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών, Διεπαγγελματικές Οργανώσεις), σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς με τη συγκρότηση ισχυρών συλλογικών δομών και τη σωστή λειτουργία τους επιτυγχάνουν αποτελεσματικότερη διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, μεγέθυνση εκμεταλλεύσεων, μείωση κόστους εισροών, αποτελεσματικότερη πρόσβασή στις αγορές, βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της ποιότητας των προϊόντων, αυξημένη διαπραγματευτική ισχύ έναντι των μεσαζόντων και των προμηθευτών και αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων, συμβάλλοντας στη δημιουργία οικονομιών κλίμακας.

Ειδικά, σε τέτοιες περιόδους κρίσεων ο ρόλος των συλλογικών δομών, όπως είναι οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, οι Συνεταιρισμοί κ.ά., οφείλει να είναι ουσιαστικός και παρεμβατικός και να δίνει λύσεις στα προβλήματα του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου.

Πρέπει να επισημανθεί ότι ζητήματα που πλήττουν την ανάπτυξη του αγροτοκτηνοτροφικού κλάδου, ως απόρροια της υγειονομικής κρίσης στον πρωτογενή τομέα, όπως είναι το ζήτημα των αδιάθετων προϊόντων και της τιμής αυτών, παρακολουθούνται στενά από τους φορείς του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να παρέμβουν αναλόγως.

Στόχος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι σε κάθε περίπτωση η μεγιστοποίηση του αγροτικού και κτηνοτροφικού εισοδήματος, γι' αυτό και η στήριξη του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα αποτελεί προτεραιότητα του Υπουργείου, η οποία

εξυπηρετείται, μεταξύ άλλων, με τα μέτρα μείωσης του κόστους παραγωγής. Εξάλλου, το πρώτο μέλημα της Κυβέρνησης είναι το στοιχείο της χαμένης ανταγωνιστικότητας. Προς αυτήν την κατεύθυνση, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει ενθαρρύνει το «χτίσιμο» συλλογικοτήτων, προκειμένου να επιτευχθούν οι αναγκαίες οικονομίες κλίμακος, ώστε οι παραγωγοί να μπορούν να πετύχουν υψηλότερη τιμή στο προϊόν τους, μειωμένες τιμές στις εισροές, καλύτερες συμβουλευτικές υπηρεσίες και δυνατότητα να κλείσουν συμφέρουσες συμβάσεις με τους προμηθευτές.

Σημειωτέα είναι η υπογραφή της αριθμ. 2745/328012/24-12-2019 (Β 4761) απόφασης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαιών θεμάτων και λεπτομερειών για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 53, 54, 56, και 58 του ν. 4647/2019 (Α 204), σχετικά με τις Διεπαγγελματικές Οργανώσεις σε εθνικό επίπεδο στους τομείς της παρ. 2 του άρθρου 1 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1308/2013», με την οποία ορίζονται οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά αναγνώρισης των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Δ.Ο.) και διευκρινίζεται το καθεστώς ελέγχου τους. Παράλληλα, θεσπίζεται το κυρωτικό πλαίσιο, προκειμένου να αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά τυχόν παραβάσεις, ενώ τίθενται συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής του σχετικού ενωσιακού κανονισμού αναφορικά με συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές των Εθνικών Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

Περαιτέρω, τη βούληση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ενίσχυση της αγροτικής επιχειρηματικότητας μέσω των υγιών συλλογικοτήτων αποτυπώνει και η νομοθετική πρωτοβουλία για τους Συνεταιρισμούς (Ν.4673/2020, ΦΕΚ Α' 52). Ειδικότερα, με τον συγκεκριμένο νόμο παρέχονται, μεταξύ άλλων, αυξημένες δυνατότητες στα μέλη των αγροτικών συνεταιρισμών ώστε, μέσω των διατάξεων του καταστατικού που εκείνα θα ορίσουν, να διαμορφώσουν το κατάλληλο γι' αυτούς πλαίσιο λειτουργίας του Αγροτικού Συνεταιρισμού ως ιδιωτικής και αυτόνομης επιχειρήσεως, η οποία θα έχει πρόσβαση σε όλες τις επιχειρηματικές δραστηριότητες που δεν αλλοιώνουν τον αγροτικό χαρακτήρα της. Παράλληλα, προς επίλυση του παγίου προβλήματος χρηματοδότησης της λειτουργίας των Αγροτικών Συνεταιρισμών, ενισχύεται η δυνατότητα συμμετοχής μελών – επενδυτών, χωρίς όμως ο Αγροτικός Συνεταιρισμός να αλλοτριώνεται ως θεσμός της αγροτικής οικονομίας.

Επίσης, στο πλαίσιο της ενίσχυσης της διαπραγματευτικής δύναμης των Ελλήνων παραγωγών, αλλά και της ενίσχυσης και διασφάλισης του εισοδήματός τους, θα έρθει προς ψήφιση στη Βουλή το νομοσχέδιο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το οποίο προβλέπει την «Ενσωμάτωση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2019/633 σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές μεταξύ επιχειρήσεων στην αλυσίδα εφοδιασμού γεωργικών προϊόντων και τροφίμων».

Συγκεκριμένα, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, κ. Σπήλιος Λιβανός, απαντώντας στη Βουλή σε Επίκαιρη Ερώτηση του βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, κου Βασίλη Κόκκαλη, για την προστασία του αγροτικού εισοδήματος από αθέμιτες πρακτικές, προανήγγειλε την κατάθεση, το αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, του νομοσχεδίου του ΥΠΑΑΤ για την ενίσχυση και τη διασφάλιση του εισοδήματος των παραγωγών, το οποίο θα προστατεύει τους παραγωγούς από τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που αναπτύσσονται εις βάρος τους.

Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο υπέρ των παραγωγών μας, το οποίο θα τους προστατεύει από τις αθέμιτες πρακτικές που αναπτύσσονται εις βάρος τους, θα τους επιτρέπει να ενισχύσουν τη διαπραγματευτική τους θέση, θα υποχρεώνει την ύπαρξη σαφών και ξεκάθαρων όρων στις συμφωνίες που θα συνάπτονται μεταξύ αυτών και των αγοραστών των προϊόντων τους, και, συν τοις άλλοις, θα ορίζει συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα πληρωμών, τα οποία θα τους επιτρέπουν να προγραμματίσουν τη δραστηριότητα τους και τη ζωή τους. Επίσης, είναι ένα νομοσχέδιο, το οποίο προβλέπει και έναν ελεγκτικό μηχανισμό, προκειμένου να εξασφαλίσει την τήρησή του.

Συγκεκριμένα, με το ως άνω προτεινόμενο νομοσχέδιο:

- αποσαφηνίζονται οι όροι που οφείλουν να διέπουν τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μεταξύ των προμηθευτών των αγροτικών προϊόντων και των αγοραστών, εστιάζοντας στις εμπορικές πράξεις στις οποίες εμπλέκονται οι μεγάλες εφοδιαστικές αλυσίδες.

- μειώνεται σημαντικά ο χρόνος εξόφλησης των παραγωγών ο οποίος καθορίζεται το ανώτερο σε 30 ημέρες για την πώληση ευαλλοίωτων αγροκτηνοτροφικών προϊόντων και σε 60 ημέρες για τα υπόλοιπα γεωργικά προϊόντα και τρόφιμα.
- αντιμετωπίζεται η πρακτική της ανοικτής τιμής που εφαρμόζεται στη χώρα μας και η οποία παραβιάζει τους κανόνες των καλών συναλλαγών.
- ενσωματώνεται η παραπάνω Ευρωπαϊκή Οδηγία στο Εθνικό Δίκαιο με σκοπό την περαιτέρω εναρμόνισή του με το Ευρωπαϊκό Δίκαιο.

Περαιτέρω, έχουν σχεδιαστεί παρεμβάσεις όσον αφορά στην έμμεση μείωση του κόστους παραγωγής, παρέχοντας κίνητρα κυρίως για:

- εκσυγχρονισμούς γεωργο-κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων και καθετοποιήσεις μονάδων στο μέτρο των Σχεδίων Βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 316 εκατ. € και έχουν υπερεδεσμευθεί επιπλέον πόροι ύψους 300 εκατ. €, και της Μεταποίησης, που έχει επίσης προκηρυχθεί με 150 εκατ. € για επενδύσεις άνω των 600 χιλ. € και έχουν υπερεδεσμευθεί επιπλέον 300 εκατ. € για εντάξεις έργων, αντίστοιχα,
- παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, έτσι ώστε να μειωθεί το υψηλό κόστος ενέργειας μέσω του μέτρου των Σχεδίων Βελτίωσης, που έχει ήδη προκηρυχθεί,
- συλλογική χρήση και επεξεργασία των αποβλήτων των γεωργο-κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, μέσω του συνδυασμού των μέτρων Ομάδες Παραγωγών και Σχέδια Βελτίωσης,
- τυπικές και άτυπες συνεργασίες, όπως είναι οι ομάδες και οι οργανώσεις παραγωγών, τα συνεργατικά σχήματα, οι επιχειρησιακές ομάδες, μέσω του μέτρου των Ομάδων Παραγωγών, που έχει ήδη προκηρυχθεί με 25 εκατ. € και του μέτρου της Συνεργασίας, που επίσης έχει προκηρυχθεί με 64 εκατ. €.

Βαμβakoπαραγωγή

Διαχρονικά το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναγνωρίζοντας την συμβολή της βαμβakoκαλλιέργειας στην οικονομία της χώρας, αποτύπωσε την βούληση του με σαφήνεια σε όλες τις διαπραγματεύσεις για τις άμεσες ενισχύσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ). Ως αποτέλεσμα όλων αυτών, το βαμβάκι ήταν και εξακολουθεί να είναι, ένα από τα υψηλότερα στηριζόμενα προϊόντα της Κ.Γ.Π.

Μετά την μεταρρύθμιση του 2003 και την πλήρη αποσύνδεση όλων των προϊόντων από την παραγωγή, το βαμβάκι παρέμεινε στα συνδεδεμένα προϊόντα, εξ αιτίας των δεσμεύσεων που απορρέουν από το πρωτόκολλο ένταξης του στο κοινοτικό καθεστώς των επιδοτήσεων (πρωτόκολλο 4) αλλά και της θέλησης της ελληνικής κυβέρνησης να προστατεύσει την καλλιέργεια του.

Σε εφαρμογή του βασικού Κανονισμού 1307/13 και των Κανονισμών 639, 640 και 641/2014, η ειδική (συνδεδεμένη) ενίσχυση που χορηγείται στο βαμβάκι, ανέρχεται σε 749,38 €/εκτάριο για βασική έκταση 250.000 εκταρίων μέχρι και το έτος εσοδείας 2021. Σε περίπτωση υπέρβασης της έκτασης αναφοράς η ενίσχυση μειώνεται αναλογικά. Επιπλέον χορηγείται ενίσχυση 2€/ha στα μέλη διεπαγγελματικών οργανώσεων.

Σε ό,τι αφορά στην επόμενη Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύμφωνα με την πρόταση Κανονισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα Στρατηγικά Σχέδια της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής που κατατέθηκε τον Ιούνιο του 2018, είχε προταθεί η μείωση του προϋπολογισμού της. Στο πλαίσιο αυτό, η ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι θα υφίστατο μείωση περίπου κατά 3,6%. Πιο αναλυτικά, οι υφιστάμενοι πόροι για την ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι από το ποσό των 187,3 εκ. €/έτος, θα μειώνονταν στο ποσό των 180,5 εκ. €/έτος για την περίοδο 2021-2027, σύμφωνα με την πρόταση της Ε. Επιτροπής.

Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων που ακολούθησαν, πάγια και σταθερή θέση της Ελλάδας αποτέλεσε όχι μόνο η διατήρηση του προϋπολογισμού της ΚΓΠ τουλάχιστον στα τρέχοντα επίπεδα αλλά και η αύξηση των πόρων, προκειμένου να ανταποκριθούν οι ευρωπαίοι γεωργοί στις αυξημένες φιλοδοξίες της νέας ΚΓΠ για το

περιβάλλον και το κλίμα. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διαπραγμάτευση του επόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου της ΕΕ, επετεύχθη αύξηση του προϋπολογισμού για την ΚΑΠ, σε σχέση με την αρχική πρόταση της Ε. Επιτροπής. Ως εκ τούτου, τόσο για τη μεταβατική περίοδο 2021-2022 όσο και τη νέα περίοδο 2023-2027, η χρηματοδοτική κατανομή για την ειδική ενίσχυση στο βαμβάκι ανέρχεται περίπου στο ποσό των 183,9 εκ. €/έτος και διατηρείται ως έχει η ενίσχυση των 2€/ha στα μέλη διεπαγγελματικών οργανώσεων.

Όσον αφορά την τιμή πώλησης σύσπορου βαμβακιού σε επίπεδο χώρας για το έτος 2020, είναι περίπου 0,41€/κιλό με μικρές διακυμάνσεις προς τα πάνω ή προς τα κάτω, με εξαίρεση τις περιοχές που έχουν πληγεί από τον μεσογειακό κυκλώνα "Ιανός" και στις οποίες η ποιότητα του βαμβακιού είναι σαφώς υποβαθμισμένη με αποτέλεσμα και η τιμή πώλησής του να είναι αρκετά χαμηλότερη από τον μέσο όρο. Η φετινή τιμή είναι ελαφρώς μειωμένη σε σχέση με αυτή της προηγούμενης περιόδου που ήταν 0,44€/κιλό. Αξίζει να σημειωθεί όμως ότι οι μειωμένες τιμές βαμβακιού αποτελούν παγκόσμιο φαινόμενο και σχετίζονται και με τη μείωση της κατανάλωσης. Αυτό αποτυπώνεται και στις εξαγωγές για την εμπορική περίοδο 2020/21 που παρουσιάζουν μεγάλη μείωση της τάξης των 40.000 tn σε σχέση με την προηγούμενη εμπορική περίοδο, ενώ και οι στρεμματικές αποδόσεις είναι μειωμένες σε σχέση με το προηγούμενο έτος.

Σημειώνεται ότι η πώληση του σύσπορου βάμβακος, γίνεται σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1178/27361/10-3-2015 ΥΑ (Β' 430), όπως έχει τροποποιηθεί (μεταξύ άλλων και με την αριθμ.1602/139488/12-6-2019 ΥΑ), με συμβάσεις αγοραπωλησίας, με ευθύνη των εκκοκκιστικών επιχειρήσεων και των παραγωγών οι οποίες υπογράφονται, υποχρεωτικά, σύμφωνα με σχετικό υπόδειγμα που περιλαμβάνεται στην ΥΑ, το αργότερο μέχρι την ημερομηνία παράδοσης του προϊόντος, περιλαμβάνουν δε και τη συμφωνούμενη τιμή. Η τιμή προσδιορίζεται λαμβάνοντας υπόψη και τη διεθνή τιμή και την τυχόν θετική ή αρνητική προιμοδότηση που προκύπτει από την εκάστοτε ισχύουσα απόφαση της Διεπαγγελματικής Οργάνωσης Βάμβακος. Η ως άνω απόφαση τελεί υπό την έγκριση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατόπιν εισήγησης του Εθνικού Κέντρου Ποιοτικού Ελέγχου Ταξινόμησης και Τυποποίησης Βάμβακος (Ε.Κ.Π.Ε.Τ.Τ.Β), ενώ σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης, της υποχρέωσης αυτής επιβάλλονται κυρώσεις. Σε περίπτωση μη ύπαρξης απόφασης από την Δ.Ο.Β, η τιμή διαμορφώνεται από τους συμβαλλόμενους ελεύθερα. Επιπλέον ισχύει η υπ' αριθμ. 1601/139184/12-6-2019 εγκύκλιος σχετικά με τις προπωλήσεις βαμβακιού, η οποία διαβιβάστηκε στη ΔΟΒ για ενημέρωση των μελών της και εφαρμόζεται ανεξάρτητα από την ανωτέρω εθνική νομοθεσία.

Καταρροϊκός πυρετός

Η Διεύθυνση Υγείας Ζώων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι αρμόδια για την εισήγηση της χορήγησης οικονομικών αποζημιώσεων και ενισχύσεων, που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου της χώρας (διερεύνηση, πρόληψη, επιτήρηση, έλεγχος, εκρίζωση, έκτακτες επεμβάσεις), στο πλαίσιο εφαρμογής των ισχυουσών ειδικών κτηνιατρικών διατάξεων. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1. της αριθμ. πρωτ. 1777/211994/31-7-2020 απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης & Επενδύσεων και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων «Έγκριση προγράμματος οικονομικών αποζημιώσεων, ενισχύσεων και λειτουργικών δαπανών που προκύπτουν από την επιβολή κτηνιατρικών μέτρων εξυγίανσης του ζωικού κεφαλαίου της χώρας, (διερεύνηση, πρόληψη, επιτήρηση, έλεγχος, εκρίζωση, έκτακτες επεμβάσεις) στο πλαίσιο εφαρμογής των ισχυουσών ειδικών κτηνιατρικών διατάξεων, για το έτος 2020» (Β' 3309/7-8-2020) στις επιλέξιμες δαπάνες της παρούσας απόφασης περιλαμβάνεται: *«Η καταβολή άμεσης και προσηκούσας χρηματικής αποζημίωσης σε ποσοστό 100% και εντός των ορίων της μοναδιαίας αξίας του άρθρου 8, εφόσον αυτή έχει καθοριστεί, στους εκτροφείς ζώων που αναγκάζονται να προβούν σε υποχρεωτική θανάτωση και καταστροφή των θανατωμένων ζώων τους, συμπεριλαμβανομένων των ζώων υδατοκαλλιέργειας, των μελισσοσμηνών και των κυψελών τους, ή ενδεχομένως σε υποχρεωτική καταστροφή των προϊόντων ζωικής προέλευσης. Για τον καταρροϊκό πυρετό, οι θανατώσεις και οι καταστροφές ζώων, ύστερα*

από την ύπαρξη επιβεβαιωμένων κρουσμάτων, διενεργούνται μόνο στα ζώα που η βαρύτητα των κλινικών συμπτωμάτων την επιβάλλει για ανθρωπιστικούς ή λόγους ορθολογικής διαχείρισης και μετά από σχετική έγκριση της κεντρικής υπηρεσίας».

ΕΛ.Γ.Α.

Όσον αφορά στις σύμφωνες με τον Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής του ΕΛ.Γ.Α. ζημιές που προξενήθηκαν κατά το έτος 2020 στην ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Τρικάλων σε διάφορες καλλιέργειες, όπως βαμβακοκαλλιέργειες, δενδρώδεις καλλιέργειες, καλλιέργειες σιτηρών, κηπευτικών κ.λπ., σημειώνεται ότι έχουν γίνει 253 αναγγελίες και έχουν υποβληθεί 2.736 δηλώσεις ζημιάς, ενώ το έργο των εκτιμήσεων έχει ολοκληρωθεί.

Επιπλέον, ζημιές, κατά το έτος 2020, προξενήθηκαν και σε ζωικό κεφάλαιο της εν λόγω περιοχής, όπου έγιναν 550 αναγγελίες που αφορούσαν απώλειες σε αιγοπρόβατα, βοοειδή και μελισσοσμήνη. Το έργο των εκτιμήσεων έχει ολοκληρωθεί και έχουν κοινοποιηθεί τα πορίσματα.

Αναλυτικότερα, διευκρινίζεται ότι ο μεγαλύτερος όγκος ζημιών στην ανωτέρω περιοχή προξενήθηκε από τον μεσογειακό κυκλώνα «Ιανός», ο οποίος σημειώθηκε στις 18 και 19 Σεπτεμβρίου του 2020. Για τις εν λόγω ζημιές έχουν υποβληθεί 1.759 δηλώσεις ζημιάς φυτικής παραγωγής, ενώ για τις απώλειες ζωικού κεφαλαίου έχουν υποβληθεί δηλώσεις για απώλειες σε αιγοπρόβατα (74), σε μελισσοσμήνη (822), καθώς και σε βοοειδή. Οι γεωτεχνικές υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α. έχουν ολοκληρώσει τη διενέργεια των εξατομικευμένων εκτιμήσεων, ενώ έχουν πραγματοποιηθεί και οι καταβολές των αποζημιώσεων.

Ειδικότερα, όσον αφορά στις αποζημιώσεις για τις ζημιές που προξενήθηκαν από τα ασφαλιστικά καλυπτόμενα ζημιογόνα αίτια του έτους 2020, καθώς και για την αποπληρωμή των ζημιών από τον μεσογειακό κυκλώνα «Ιανός» στην ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Τρικάλων, σημειώνεται ότι έχουν καταβληθεί από τον ΕΛ.Γ.Α. αποζημιώσεις, ύψους 2.956.335€, στους δικαιούχους ασφαλιστικά ενήμερους παραγωγούς και κτηνοτρόφους της εν λόγω περιοχής.

Επισημαίνεται ότι με την τελευταία πληρωμή που έγινε στις 30/1/2021 ολοκληρώθηκε στην Π.Ε. Τρικάλων η καταβολή των αποζημιώσεων για τον μεσογειακό κυκλώνα «Ιανός» εντός 4 μηνών από την εκδήλωση του καταστροφικού φαινομένου, όπως όριζε η κυβερνητική οδηγία, ενώ το υπόλοιπο των αποζημιώσεων για τις υπόλοιπες ζημιές του έτους 2020, αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός της άνοιξης του 2021, σύμφωνα με την οδηγία του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α.

Επιπλέον, στην ανωτέρω περιοχή ζημιές, οι οποίες εντάσσονται στις Κρατικές Οικονομικές Ενισχύσεις, εντοπίζονται κυρίως σε αποθηκευμένα προϊόντα (σανοί, κριθάρι, σιτάρι, ζωτροφές κ.λπ.), σε αρδευτικά συστήματα (λάστιχα κ.λπ.), σε πάγιο κεφάλαιο (κυρίως σε γεωργικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμοί), σε φυτικό κεφάλαιο, καθώς και σε έγγειο κεφάλαιο (επιχωματώσεις και διαβρώσεις) και οι οποίες θα ενισχυθούν μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Ειδικότερα, για τις ανωτέρω ζημιές υποβλήθηκαν στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 3.718 αιτήσεις ζημιάς (συμπεριλαμβάνεται και η Π.Ε. Τρικάλων). Γι' αυτές τις ζημιές, το έργο συντονίζεται από τις κατά τόπους Περιφέρειες, μετά τη σύσταση τριμελών επιτροπών, σύμφωνα με τη νομοθετική ρύθμιση, η οποία κατατέθηκε στον ν.4737/22-10-2020. Το έργο των τριμελών επιτροπών είναι σε εξέλιξη. Μετά την ολοκλήρωσή του, θα καταβληθούν μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού οι αντίστοιχες ενισχύσεις.

Ενημερωτικά, αναφέρεται ότι η πολιτική ηγεσία του ΥΠΑΑΤ, σε συνεργασία με τον Πρόεδρο του ΕΛ.Γ.Α., τηρώντας στο ακέραιο τη δέσμευσή της για επίσπευση των διαδικασιών που αφορούν στην άμεση ανακούφιση των πληγέντων αγροτών από τον μεσογειακό κυκλώνα «Ιανός», κατέθεσε τροπολογία στον ν. 4737/22/10/2020 (άρθρα 42,43,44), με την οποία ρυθμίζονται ζητήματα άμεσης προτεραιότητας του ΕΛ.Γ.Α., η οποία και ψηφίστηκε.

Ειδικότερα, στη συγκεκριμένη τροπολογία, μεταξύ των άλλων, επιγραμματικά αναφέρονται τα κάτωθι:

Α) Δίδεται ειδική μέριμνα και ορίζεται κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας το ανώτατο ετήσιο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο στο 100% της ασφαλιζόμενης αξίας.

Β) Χορηγείται προκαταβολή έναντι αποζημίωσης για τις ζημιές από τον μεσογειακό κυκλώνα «Ιανός» άμεσα.

Γ) Δίδεται μέριμνα για την υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού του ΕΛ.Γ.Α. που αφορά στις ζημιές του μεσογειακού κυκλώνα «Ιανός» και αύξηση ωρών της υπερωριακής απασχόλησης, καθώς και των επιτροπών αυτών και της καταβολής αποζημίωσης.

Δ) Δίδεται μέριμνα για καταβολή πρόσθετης αποζημίωσης στους ανταποκριτές του ΕΛ.Γ.Α.

Ε) Απαλλάσσονται οι πληγέντες παραγωγοί από τα τέλη εκτίμησης κ.λπ.

Αντιμετώπιση αρδευτικών αναγκών - Ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για την αντιμετώπιση των αρδευτικών αναγκών και την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων, προγραμματίζει την εκπόνηση μελετών και την υλοποίηση εγγειοβελτιωτικών έργων.

Ειδικότερα, όσον αφορά στον προγραμματισμό υλοποίησης εγγειοβελτιωτικών έργων στην ευρύτερη περιοχή των Τρικάλων, σημειώνεται ότι ως προς τη δυνατότητα χρηματοδότησης νέων εγγειοβελτιωτικών έργων από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το ΠΑΑ 2014-2020 και, συγκεκριμένα, το Μέτρο 4.3.1. «Υποδομές εγγείων βελτιώσεων» για τα μεγάλα δημόσια έργα, προϋπολογισμού άνω των 2,2 εκατ. ευρώ έκαστο, έχει κλείσει, ενώ το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του ΥΠΑΑΤ βάσει της αριθ. 14235/6-2-2020 ΕΓΚΥΚΛΙΟΥ Οδηγιών «για την Έγκριση και Χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2020 και τον Προγραμματισμό Δαπανών ΠΔΕ 2021 – 2023» του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, έχει περιορισμένους πόρους και μέσω αυτού αποπληρώνονται μόνον υποχρεώσεις του παρελθόντος.

Επιπλέον, για το έτος 2021, θα τεθεί σε εφαρμογή ο ν.4635/2019, ο οποίος αλλάζει την υπάρχουσα δομή του εθνικού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, με τη θέσπιση των Τομεακών Προγραμμάτων Ανάπτυξης για κάθε Υπουργείο. Στο πλαίσιο αυτό, με την Πράξη 38 του Υπουργικού Συμβουλίου στις 31-08-2020 «Έγκριση και προσδιορισμός των πόρων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (Ε.Π.Α.) για την προγραμματική περίοδο 2021-2025» (Α174/10-09-2020), εγκρίθηκε για το Τομεακό Πρόγραμμα του ΥΠΑΑΤ προϋπολογισμός 28 εκατ. € μόνον. Καθόσον τα χρήματα αυτά μπορούν να καλύψουν οριακά τις ανειλημμένες υποχρεώσεις εγγειοβελτιωτικών έργων του παρελθόντος, για τη δυνατότητα χρηματοδότησης νέων έργων, το ΥΠΑΑΤ, πέραν της προσπάθειας αξιοποίησης πιθανής υπερδέσμευσης του εν λόγω Προγράμματος, θα αναζητήσει και άλλες πηγές χρηματοδότησης (π.χ. Ταμείο Ανάκαμψης κ.ά.).

Σημειώνεται ότι το ΥΠΑΑΤ, ήδη, σχεδιάζει να υλοποιήσει το έργο με τίτλο “Εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των υποδομών άρδευσης της Π.Ε Τρικάλων”, μέσω χρηματοδοτικών εργαλείων Σ.Δ.Ι.Τ. (Σύμπραξη Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα).

Πέραν των ανωτέρω, σημειώνεται ότι στην Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων ολοκληρώνονται ήδη οι κατασκευές των ακόλουθων εγγειοβελτιωτικών έργων από το ΥΠΑΑΤ, τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΠΑΑ 2014-2020 (με έναρξη χρηματοδότησης, ήδη, από το ΠΑΑ 2007-2013):

Α. Φράγμα Ληθαίου ποταμού Ν. Τρικάλων και

Β. Κατασκευή υπόγειων αρδευτικών δικτύων για την ορθολογική αξιοποίηση υφισταμένων κρατικών γεωτρήσεων του Δήμου Βασιλικής Ν. Τρικάλων.

Επιπλέον, έχει ενταχθεί ως νέο έργο για χρηματοδότηση από το ΠΑΑ 2014-2020, το έργο με τίτλο: “Εξορθολογισμός λειτουργίας υφιστάμενων δικτύων άρδευσης Ν. Τρικάλων” και προϋπολογισμό 12.000.000,00€.

Ειδικότερα, για την περιοχή των Τρικάλων εξετάζεται η ωριμότητα των υφιστάμενων μελετών για φράγματα που θα λειτουργούν ως αρδευτικά και αντιπλημμυρικά έργα, καθώς και για αρδευτικά δίκτυα στις περιοχές Νεοχωρίτη, Γριζάνο, Διάσελο, Αχλαδοχώρι, Πλάτανος, Λιθαίο, Τιτάνος και στην περιοχή αρμοδιότητας του ΤΟΕΒ Ταυρωπού, ώστε να μπορέσουν τα έργα αυτά να χρηματοδοτηθούν για υλοποίηση.

Σε κάθε περίπτωση, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ανταποκρινόμενο στην ανάγκη εφαρμογής βιώσιμων γεωργικών πρακτικών, μείωσης της κατανάλωσης νερού και απώλειας νερού, αύξησης της παραγωγικότητας της γεωργίας και διατήρησης των οικοσυστημάτων, έχει προβεί σε Εθνικού επιπέδου σχεδιασμό, ο οποίος προβλέπει για κάθε περιοχή της Ελλάδας κατάλληλα μέτρα και δράσεις. Ως εκ τούτου, βρίσκεται προς αναζήτηση χρηματοδότησης αυτών μέσω διαφόρων πηγών και τρόπων χρηματοδότησης, όπως μέσω του ΕΣΠΑ, του Ταμείου Ανάκαμψης, του ΠΔΕ κ.λπ.

Εκ των ανωτέρω, γίνεται εμφανές ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξετάζει ενδελεχώς τις επιπτώσεις και τις ασυμμετρίες που προκαλεί η υγειονομική κρίση στον πρωτογενή τομέα και στηρίζει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά με στοχευμένη λήψη μέτρων σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει και διασφαλίζοντας ότι όλοι οι πληγέντες Έλληνες παραγωγοί θα τύχουν της πολύτιμης συνδρομής της Κυβέρνησης, προκειμένου να συνεχίσουν απρόσκοπτα την παραγωγική τους διαδικασία.

Τέλος, αρμόδια να απαντήσουν για τα θέματα που τα αφορούν, είναι τα Υπουργεία Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων, Οικονομικών και Περιβάλλοντος & Ενέργειας, προς τα οποία διαβιβάζεται ηλεκτρονικά η Ερώτηση 3794/2-2-2021 με το παρόν έγγραφό μας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

- 1.Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικών Υποθέσεων (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
 - Γραφείο κ. Υπουργού
- 2.Υπουργείο Οικονομικών (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
 - Γραφείο κ. Υπουργού
- 3.Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (με ηλεκτρονική διαβίβαση)
 - Γραφείο κ. Υπουργού
- 2.Βουλευτή κ. Κ. Βελόπουλο